

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 35 lei
6 luni 18 „
3 luni 9 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 1698

AVIS. — Rugăm pe d-nii abonații ai Curierului Judiciar, care și-au schimbat domiciliul cu ocazia numeroaselor mișcări în magistratură, făcute în ultimul timp, să ne comunice prin o carte poștală noua d-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul căci, la mulți abonați, Poșta a înapoiat ziarul cu observația „plecat din localitate“, sau „necunoscut în localitate“.

SUMAR:

Câteva mijloace economice pentru îmbunătățirea soartei țărânului, (urmare și sfârșit) de d-l Dumitru N. Comșa.

Afacerea Cociu Avramescu dinaintea Curții de Casație: Concluziunile puse de d-l Procuror-General Ciru (Economu și Deciziunea Înaltei Curți secțiunii Unite, dată în această afacere.

CÂTEVA

MIJLOACE ECONOMICE

pentru

IMBUNĂȚIREA SOARTEI ȚĂRANULUI

(urmare și sfârșit)

Dintre mijloacele economice pentru îmbunătățirea soartei țărănilor, am dat explicații sumare asupra celor 15 puncte enunțate la începutul acestui studiu, în cele 14 articole expuse, fiind că pentru punctul enunțat la litera f n'am mai făcut un articol deosebit, ci l-am expus în alte articole.

Mai adăogăm încă câte-va articole care n'au fost enunțate la început.

XV

Am arătat la art. VIII, cum în fapt nu sunt bine delimitate parcelele țărănilor improprietăriți și izlazul comun, precum și măsurile ce trebuiesc luate în această privință. La 1864 pentru improprietărirea foștilor clăcași, erau niște comisii de plată care se duceau din comună în comună și înregistrau cantitatea de pământ ce trebuia să aibă fie-care, făcându-se tabloul A.

Un inginer topograf era însărcinat să delimiteze pământul țărănilor de al proprietarului și să facă împărțirea între țărani. Tabloul A cu planul inginerului și cu parcelarea dacă ar fi fost făcute bine, ar fi constituit un fel de cadastru.

Dar s'a constatat ulterior, că nu li s'a dat țărănilor cantitatea de pământ arătată în tabloul A. Țăranii au împărțit pământul dat lor în mai multe parcele, unele mai apropiate, altele mai depărtate de sat, unele de bună calitate, altele de calitate mai rea. Și fie-care a trebuit să ia cantitatea la care avea drept, din această mulțime de parcele. Exploatarea acestor parcele e foarte grea, fiind-că un țaran, ca să ajungă la parcela lui, trebuie să treacă pe parcelele altora și când e recoltă, trecerea e imposibilă fără stricăciuni. Trebuie să fie revazute diferitele improprietări și făcută comasarea, fiind-că numai atunci când cineva își are la un loc tot terenul său de cultură, îl poate cultiva cum trebuie. Iar pentru a împiedica încălcările și a pune capăt diferitelor procese de distrugere de hotare, ar trebui să se facă pentru toate proprietățile mari și mici, cadastrul conform dispozițiilor actului Torrens din Australia. Se știe că prin acest act după ce s'a stabilit planul economic al proprietății și s'a determinat bine hotarele ei, cei ce au revendicări de făcut, trebuie să le facă într'un timp foarte scurt. Altmintrelea acțiunea lor în revendicare se transformă în acțiune în despăgubire. Ei nu mai au dreptul la pământ, ci numai la valoarea lui. Iar pe această nu o pot cere de la proprietarul de la care ar fi putut revendica, ci de la stat, la care s'au asigurat toți cei cari vor să beneficieze de dispozițiile actului Torrens. Prin înlăturarea acțiunilor în revendicare după un scurt timp, se dă cea mai mare siguranță proprietății.

XVI

Din cauza împărțirilor pământului în natură

intre copii în caz de moștenire, loturile date la 1864 s'au împărțit în bucăți foarte mici.

S'a propus, ca pământul să rămână unuia din copii, care să plătească partea celor l'alți în bani. Măsura nu e nedreaptă, fiind-că fiecare își ia partea sa din succesiune, nu în natură, dar în bani. În loc de a împărți o bucată de pământ în 5—6 părți, așa fel ca să nu rămână de copil de cât circa un pogon și nici una din parcele să nu poată hrăni un om, e mai bine să iea un moștenitor tot pământul plătind partea celor-lalți în bani. Țăranului însă, i-e greu să-și părăsească pământul părintesc, dar de cât să trăiască în mizerie pe o mică bucată de pământ, mai bine să-i părăsească. Dacă nu vrea să se ducă la oraș să lucreze în industrie, va lucra la țară ca muncitor agricol. Și astăzi, cei cari au o mică bucată de pământ din care nu pot trăi, lucrează ca muncitori agricoli cu ziua. Insa situația lor ca muncitori agricoli, e mai grea ca a acelor care n'au nici o bucată de pământ, fiindcă aceștia din urmă caută de muncă, unde sunt condițiuni mai bune, pe când cei dintâi ne putând să-și părăsească bucata de pământ sunt obligați să primească condițiunile dese-orî foarte oneroase ale arendașilor vecini. Dacă la noi n'ar fi fost inalienabilitatea pământurilor rurale, s'ar fi petrecut ceea ce s'a întâmplat alocurea în Italia, unde din cauza îmbucătățirii prea mare a pământului, a dispărut clasa micilor proprietari țărani, iar sate întregi au fost cumpărate de capitaliștii din oraș¹⁾.

Toată dificultatea este, cu ce plătește sultele copilul asupra căruia rămâne pământul. Pământul va rămâne asupra copilului celui mai mare sau asupra celui pe care îl va desemna părintele său prin testament. Situația moștenitorului asupra căruia rămâne pământul se poate ușura, dacă i se lasă prin testament cotitatea disponibilă (partea sufletului).

Banca agrară poate avansa bani pentru plata sultelor, dacă moștenitorul asupra căruia rămâne tot pământul, se obligă să lucreze după anumite norme de cultură, să iea sămânța de bună calitate de la bancă și să vândă produsele sale prin bancă în comision, pentru ca ea să-și poată retrage anuitatea necesară pentru achitarea dobânzilor sumei împrumutate, cari nu vor trece peste 5⁰/₀ pentru amortizarea acestei sume și comisionul, care nu va fi mai mare de 2⁰/₀. Moștenitorii cari au sulte de primit pot lucra în tovărășie cu banca agrară într'o exploatare a ei, iar creditul lor va începe, tocmai cu suma ce li se datorește drept sultă și pe care banca o va lua asupra ei.

E bine înțeles, că aceste măsuri se propun atunci când e de împărțit un loc de 5 pogoane sau mai puțin. Dacă terenul coprinde de mai multe ori 5 pogoane, se va da câte 5 pogoane de copil începând cu cel mai mare, iar copii cari vor lua pământ, vor plăti sultele celor l'alți pentru cari nu se va mai ajunge pământ din moștenire, după cum se arată mai sus.

XVII

Inalienabilitatea pământurilor rurale a fost prevăzută în legile de la 1864 și 1879. În 1884 prin art 130 din Constituție, se prelungește inalienabilitatea încă pe 32 de ani. Astăzi nu se poate vinde silit un pământ rural. Se pot face numai vânzări voluntare unui alt țaran sau comunei. Și nu pot cumpăra pământuri rurale de cât aceia cari nefind clăcași la 1864, n'au avut dreptul să fie declarați proprietari. Și nici aceștia nu pot să cumpere de cât atât cât ar fi revenit unui clăcaș. Cel care posedă deja o asemenea cantitate de pământ prin moștenire de la improprietăriți, ca moșnean sau în alt chip, nu mai poate cumpăra.

Prin această inalienabilitate riguroasă și prin îmbucătățirea pământurilor rurale prin moștenire, s'a împiedicat sătenii să-și poată face prin cumpărare de parcele rurale o mică moșioară din care să poată trăi. S'a împiedicat selecțiunea și anume ca cei mai vrednici să poată deveni proprietari pe o cantitate mai mare de pământ. S'a împiedecat prin urmare formarea unei clase de țărani proprietari mijlocii, cari ar fi cumpărat miclele loturi de câte un pogon ale celor care neputând trăi pe ele căuta să le vândă și plecau aiurea să-și câștige hrana ca muncitori.

Ar trebui permisă vânzarea loturilor mici dobândite prin improprietăriți la 1864 și ulterior și sătenilor cari au deja pământ, cari n'au însă o cantitate de 100 pogoane, pentru a se putea înlesni formarea proprietății mijlocii. S'ar putea rezerva pentru familie, declarându-se în mod absolut inalienabile, casa, grădina și instrumentele de muncă. Să se facă un fel de Homstead.

XVIII

În afară de înlesnirile pentru ca obștiile țărănești să poată lua moși cu arendă, de care am vorbit la articolul II, mai trebuie făcute înlesniri pentru ca să poată lua cu arendă moși de la particulari, împrumutându-le în total sau în parte garanția ce li se cere, sau garantând pentru ei plata arenzii. Aceste împrumuturi se pot face fie de Banca agrară, fie de băncile populare. Insa, țărani întruși în obște, cari im-

¹⁾ Vezi Roscher, Economia politică rurală.

prumută pentru garanție, să fie obligați să lucreze pământul după anumite norme de cultură, să aibă semințele cumpărate de la depozitele băncii agrare, pentru că din produsele recoltate pe aceste moșii să se poată face partide de export de această bancă, fiind de aceeași bună calitate ca și produsele ei. Li se va impune obligația ca să dea produsele lor spre vânzare în comision băncii agrare. E bine înțeles, că dacă va vărsa garanția banca populară și dacă casa centrală a băncilor populare ar avea depozite pentru instrumente și semințe și o organizare pentru vânzarea produselor în comun, atunci semințele se vor cumpăra de la ea, iar produsele se vor vinde în comision prin ea.

Inspectorii agricoli vor fi însărcinați de a controla respectarea normelor de cultură impuse. A-rendarea moșilor direct la țărani, constituiți în obște, va fi de mare folos pentru țară, pentru proprietari și pentru țărani, fiind-că :

- a) Se înlătură arendașii străini;
- b) Se impun norme de cultură așa fel, ca să nu se slăbească, sau istovească forțele pământului. A-ă interes la aceasta și proprietarii pământului și țărani stabilii pe el, cari vor lucra mereu acest pământ împreună cu familiile lor; mulți din arendași, cari sunt venetici, n'au un asemenea interes.

c) Profitul arendașului, actualul intermediar între proprietar și țaran va fi în mare parte al țaranului. Din acest profit va lua o parte și proprietarul, s'a observat că obștiile pot plăti arenda mai mare. În Oltenia s'au ridicat foarte mult arenzile, fiind-că sunt mulți arendași țărani cărora le convine să plătească un preț mai bun ca arendașii burghezi. Ei n'au cheltuelile de lux în orașe, sau acele ce le fac arendașii cu călătoriile în străinătate și la jocurile de cărți.

XIX

Trebue luate măsuri pentru încurajarea industriei casnice, a industriei lemnului, a cultivării gândacilor de mătase, stupurilor de albine, și altor industrii mici, care să ocupe pe țaran cu familia lui și în timpul iernei. De asemenea trebue înmulțite și răspândite la țară școlile de meserii. Ne lipsesc meșteșugari cei mai necesari, ca: dulgheri, tinichigii, rotari, grădinari. Ne trebue mai cu seamă mecanici pentru repararea mașinelor agricole. Costă foarte mult de a-i aduce din oraș sau din străinătate.

P. S. E de preferat, ca ori unde va interveni Banca agrară, sau casa centrală a băncilor populare ca să ajute pe săteni și va fi nevoie de inspectorii agricoli, ei să fie numiți de aceste institu-

țiuni. Experiența ne îndeamnă să evităm inspectorii Ministerului Domeniilor, ori de câte ori va fi cu putință.

D. N. COMȘA

AFACEREA

COCIU AVRAMESCU

DINAINTEA

CURȚEI DE CASAȚIE

*După două divergințe succesive, în afacerea lui Cociu Avramescu, condamnat de Curtea de Apel din București pentru că s'a întors în țară fără voia guvernului, atunci când fusese expulsat, ca strein, pentru rea purtare, Curtea de Casație, în ziua de 24 Maiu trecut, s'a constituit în Secțiuni-Unite și a tranșat, prin deciziunea ce reproducem mai jos, cestiunea mult discutată de a se ști dacă, afară de streinii proprii ziși, mai există, la noi, un alt soi de streini, așa ziși **streinii pământeni**, născuți și crescuți în țară, nesupuși vre-unei protecțiuni streine, și cari s'ar bucura de oare-cari avantaje ce n'au obștea streinilor.*

Inalta Curte a decis că nu există decât un singur fel de streini, făcând să intre în această categorie pe toți acei ce nu pot dovedi că au dobândit naturalizarea, singura condițiune care face pe un individ să devie român. Prin urmare, ori ce persoană, venită din afară sau născută și crescută în România, dacă nu are bune purtări în țară și nu dovedește că a fost împământenită conform legii, poate să fie supusă legii de expulzare din 1881.

Pentru o mai bună luminare a cestiunei, dăm mai la vale atât concluziunile D-lui Procuror General, Ciru Economu, care a combătut recursul, cât și deciziunea Inaltei Curți, care l'a respins, fiind-că ambele aceste documente juridice se complectează unul prin altul.

Iată mai întâiu concluziunile de care e vorba :

Cociu Avramescu, israelit născut și crescut în țară, considerat, totuși, ca strein, a fost, pentru purtarea sa cea rea, expulsat la 10 Ianuarie 1906, conform legii din 7 Aprilie 1881 asupra streinilor, și, după ce a staționat cât-va timp în străinătate,—aproape 14 luni,—la 24 Februarie 1907, a reintrat în România. Cu acea ocazie, el a fost arestat și trimis dinaintea tribunalului corecțional pentru a primi pedeapsa prevăzută de art. 5 din lege.

Trib. Ilfov, fără a ține în seamă că decretul de expulsare, care constituie un act de guvernământ, era suveran, nesusceptibil de vre-un recurs, și că, prin urmare, scăpa de sub competența sa; că, dacă ar fi existat vre-un recurs contra lui, acest recurs ar fi trebuit să se adreseze instanței de contențios administrativ, de curând înființată la Curtea de Casație, de oare-ce era în discuție revocarea unei decizii luate în Consiliul de miniștri, de puterea executivă, care avusese în vedere, când o dase, considerațiunile de siguranță generală a Statului și eșea de sub controlul instanțelor judecătorești ordinare,— tribunalul, zic, s'a declarat competente, a intrat în cercetarea pricinii, și, pe motive, pe cari Curtea de Apel din București le-a examinat și combătut în deciziunea sa, a achitat pe Cociu Avramescu de faptul ce i se imputa, considerându-l ca român.

În aceeași greșală, relativ la necompetința instanțelor judecătorești, cu sau fără caracter de contențios administrativ, de a se amesteca în judecarea actelor puterii executive, a căzut și Curtea de Apel din București, care a primit să judece în fond decretul de expulsare. Cu toate acestea, nu insist asupra părții aceștia a deciziei Curței de Apel, de oare-ce, nefăcându-se recurs contra ei de ministerul public, recunosc că nu se mai poate aduce, azi, în dezbateri. Îmi rezerv, totuși, dreptul de a o ataca, la vreme, prin recurs în interesul legii, fiind-că crez că nu e bine ca asemenea cesiuni de înalt interes pentru siguranța și prestigiul Statului să fie trecute ușor cu vederea și să devie jurisprudențe ce se vor putea invoca, cu altă ocaziune, contra lui.

Să venim acum la motivele ce Cociu Avramescu a invocat la tribunal și la Curtea de Apel ca să scape de pedeapsa ce îi atrăgea, după art. 5 din legea asupra streinilor, faptul său de a fi nesocotit deciziunea de expulzare dată contra sa, reintrând în țară, și la motivele ce el invoacă, astăzi, contra deciziei Curței de Apel, care îl condamnă la trei luni de închisoare pentru acel fapt.

Cociu Avramescu a pretins, la tribunal, după cum a pretins și la Curtea de Apel, și dupe cum pretinde și azi, dinaintea d-v, că deciziunea de expulzare nu îi era aplicabilă, de oare-ce asemenea decizii se dau numai contra streinilor, iar el nu e strein, ci pământean, căci e născut și crescut în această țară. Ca dovadă despre aceasta, el susține, pe lângă considerațiunea deja arătată că e născut și crescut în România, și pe aceea că nu cunoaște nici o altă limbă, că a făcut serviciul militar la noi și că s'a bucurat totdeauna de protecțiunea română, călătorind cu pașapoarte române, afară din țară.

Dacă aceste considerațiuni ar fi suficiente pentru a da calitatea de români aceluia care nu o are, puțini ar fi aceia cărora s'ar putea contesta acest titlu în această țară! Dar cine nu știe că avem colonii întregi de streini de toate naționalitățile,— greci, bulgari, sârbi, germani, unguri, etc.—cari se nasc și cresc printre noi, cari vorbesc limba română mai bine de cât pe ori-care alta, cari fac serviciul militar, când nu au interes a invoca vre-o protecțiune streină, cari călătoresc cu pașapoarte române, etc. Aceștia, cu toate acestea, nu sunt români, fiind-că alte sunt mijloacele prevăzute de lege pentru a dobândi naționalitatea română, și, dacă nu sunt români, bucurându-se de integritatea drepturilor lor civile și politice, ei sunt supuși legii din 1881 asupra streinilor, fiind că această lege nu admite distincțiuni, nu recunoaște streinii pământeni sau veniți din afară, ci împarte suflarea din țară în două categorii: în români, bucurându-se de toate drepturile lor, și streini, cari au numai parte din acele drepturi, și supune pe aceștia rigorilor ei, dacă n'au bune purtări, uneltesc contra țării, compromit siguranța și bunul ei renume.

Că lucrul este așa, rezultă neîndoios din debaterile urmate în Adunarea Deputaților cu ocaziunea discuțiunii legii din 7 Aprilie 1881.

Se știe că această lege a fost propusă în urma atentatului care a costat viața Impăratului Alexandru II al Rusiei. Câțiva streini, izraeliți, din cari, atunci ca și acum, se recruta de preferință socialismul și anarchismul militant, s'au adunat la Iași și au voit să dea un banchet pentru a glorifica faptul ce se săvârșise. Guvernul român, alarmat de acest lucru, care putea compromite viitorul tânărului regat, înfățișându-l, în ochii lumii civilizate, ca pe un focar de agitațiune, a propus legea de care este vorba pentru a avea o armă contra streinilor. Răposatul Nicolae Ionescu a combătut legea din punct de vedere constituțional, argumentând cu art. 11 din Constituțiune care acordă protecțiune tuturor streinilor aflați pe teritoriul român, atât în ceea ce privește persoana, cât și averea lor. El propunea a se respinge legea, a se face alta prin care să se determine domiciliul streinilor, să se definească lămurit cari sunt streinii cari sunt puși sub scutul legii, adică cei pământeni, cu deosebire de cei lalți, veniți de afară.

— «Mie, nu-mi e de streinii aceștia, zicea el, ci de aceia cari, născuți aci, nu sunt supuși streinii, ci au lipsă numai de recunoaștere ca să devie cetățeni. Ei bine, cum voiți ca să admitem o dispozițiune ca streinii aflați în țară, ca și cei din nou veniți, să fie obligați a cere o cartă de liberă petrecere, etc.»

Propunerea lui N. Ionescu a fost vii combă-

tută de G. Chițu și de Primul-Ministru, Ioan Brătianu.

G. Chițu zicea, între altele: — «Este un articol în Constituțiune, care spune că numai naturalizarea asimilează pe streinii cu românii pentru exercițiul drepturilor politice ale statului. Numai străinii naturalizați devin români, și numai românii se pot bucura de protecțiunea legii!» Iar Primul-Ministru adaogă: — «La noi vin străinii, le dăm ospitalitate și apoi își bat joc de noi. Duoi vagabonzi israeliți au deschis un jurnal și zic reprezentanților țarei *mandarinii din dealul Mitropoliei*. Ei vă place?»

Camera a aprobat prin aplause și a votat legea ast-fel cum se propusese, fără a introduce vre o deosebire între evrei pământeni și evrei străini, după cum propunea Nicolae Ionescu. (Vezi *Monitorul Oficial* din 4/16 Aprilie 1881).

Acest lucru e semnificativ și ridică ori-ce îndoială. Fiind vorba, în adevăr, de aplicarea legii asupra streinilor și ridicându-se obiecțiuni dacă, prin streini, trebuie să se înțeleagă și aceia cari sunt născuți și crescuți în țară, respingerea distincțiunii însemnează că toți streinii sunt supuși legii, fără deosebire dacă au văzut lumina în România sau aiurea, destul numai să nu fi dobândit împământenirea după formele prevăzute de Constituțiune.

Inalta Curte s'a pronunțat într'un caz identic, în care se invocaū identic aceleași motive ca și azi și a respins recursul identic pe aceleași considerațiuni pe cari le recomand deliberațiunii d-voastre. Era vorba de un israelit pământean, Iosub Fior, care fusese expulsat din țară printr'o decisiune a consiliului de Miniștri întemeiată pe legea din 7 Aprilie 1881. După cât va timp, el se întorsese în țară fără autorizațiunea guvernului. Dat în judecată pentru delictul prevăzut și penat de art. 5 din legea asupra streinilor, el fusese condamnat la 15 zile închisoare. Apărătorii lui, în recurs, invocaū acelaș motiv pe care apărătorii lui Cociu Avramescu il propun și susțin dinaintea d-voastră. Inalta Curte însă a respins recursul pe următoarele considerante, pe cari le transcriu :

«Considerând că recurentul dinaintea Curței de Apel din Galați, după cum rezultă din deciziunea supusă recursului, a susținut în apărarea sa că el nu e strein în sensul art. 7 din legea asupra streinilor din 7 Aprilie 1881, el fiind evreu născut și crescut pe teritoriul României, și, ca atare, trebuie a fi considerat ca pământean ;

«Considerând că Fior, pentru a stabili că nu e strein, n'a invocat dinaintea Curței de Apel nici faptul că ar fi român din naștere, adică născut

din tată român, nici pe acela că ar fi dobândit naturalizarea, singurele condițiuni după cari, în virtutea codului civil, combinat cu art. 7 din Constituțiunea revizuită, o persoană poate fi considerată ca română și a căror lipsă face ca ori ce persoană să fie considerată ca strein ;

«Considerând că legea din 7 Aprilie 1881 nu face o deosebire între diferitele categorii de streini ce ar putea locui pe pământul României ;

«Că, prin ea, dându-se dreptul guvernului de a expulsa din țară pe ori ce strein, fie numai rezident, fie chiar și domiciliat în țară în sensul legal al cuvântului, a voit să investească pe guvern cu această putere față cu ori-ce persoană care nu însușește calitatea de cetățean român și care, prin purtarea sa, ar compromite siguranța interioară a statului, ar turbura liniștea publică sau ar lua parte la lucrări având de obiect răsturnarea ordinii publice sau sociale ;

«Că recurentul, neputând stabili calitatea sa de cetățean român, nu poate fi scutit de pedeapsa pronunțată contra sa prin decizia atacată». (Deciz. No. 18, din 11 Ian. 1888).

Că legea din 7 Aprilie 1881 n'a voit să admită nici o distincțiune între streinul pământean sau venit de afară, și că toți sunt cuprinși în aceeași categorie și supuși la aceeași regulă, mai rezultă și din alte împrejurări. Aceasta rezultă, mai întâi, din suprimarea art. 8 din Codul civil, după care, până în 1879, copilul născut pe pământul României din părinți streini putea, la majoritate, să declare că optează pentru naționalitatea română, și autoritatea comunală trebuia să ia act de această declarație și să înscrie pe declarant printre cetățenii români. Legiuitorul, suprimând acest articol, care putea deveni un pericol pentru țară, căci toți ovreii născuți în România, și al căror număr e considerabil, ar fi cătat să beneficieze de acea dispoziție pentru a deveni români, ceea ce ar fi echivalat cu o naturalizare în massă,—legiuitorul a arătat că nici odată n'a considerat pe ovreii născuți și crescuți în țară ca având o pozițiune deosebită, și că pe toți i-a ținut drept streini, până la împământenire.

Al doilea, în Belgia, unde există asemenea o lege contra streinilor, cea din 12 Februarie 1897, s'a făcut formal deosebiri între diferitele categorii de streini supuși expulsării, ceea ce, la noi, nu s'a făcut prin legea din 1881, demonstrându-se astfel că toți sunt supuși la aceeași măsură.

Al treilea, legea din 1881 asupra streinilor a fost luată de pe legea franceză din 1849, și, în acea lege, nu se face absolut nici o deosebire între streinii supuși expulsării, căci deosebirea de

text de *ori-ce strein va fi expulsat*, din legea franceză, și de *streinul care are domiciliul său reședința în România va putea fi constrâns*, etc. din legea română, nu constituie un argument serios în favoarea tezei susținută de recurent.

Recurentul, simțind slăbiciunea argumentației sale pe acest tărâm, invoacă un întreg arsenal de hrisoave, anaforale, decrete, etc. pentru a dovedi că tot d'auna s'a făcut deosebire între streinii pământeni, născuți și crescuți pe teritoriul român și cei veniți de afară.

El se referă, pentru aceasta, la hrisoavele lui Mih. Rachoviță din 1755, ale lui Ipsilante din 1775, ale lui Grigore Ghica din 1777, la anafora lui Const. Moruzi din 1794, la hrisovul lui Ion Sturza din 1823, chiar la un decret al lui Vodă Cuza din 1865. La aceste argumente răspunde, prin anticipație, mai întâiu, o hotărâre a Curței de Apel din București, din 1873, publicată în *Dreptul* de pe acel an, No. 83, care motivează ast-fel :

«Considerând că, în vechia noastră legislațiune nu se stabilește nicăiri, într'un mod pozitiv, că calitatea de român ar fi rezultat din singurul fapt al nașterii pe teritoriul României ;

«Că, dacă în vechile noastre moravuri, se admisesse, într'un mod tacit, ca străinii născuți în România să fie asimilați românilor, această favoare, ce rezultă dintr'un drept cutumiar, nu era făcută de cât în privința străinilor de rit creștin, cari, adoptând obiceiurile țării, s'a absorbii în națiunea română, iar nici decum în privința evreilor cari, conservând o naționalitate și o fizionomie distinctă, n'a putut a se contopi în elementul român». (Vezi *Dreptul* pe 1873, No. 82).

Al doilea, răspunde deciziunea Curței de Apel din București, azi în discuțiune, care, cu drept cuvânt, consideră acele hrisoave și anaforale ca neconcludente în cauză, atât din punctul de vedere al efectului lor legal, puterea lor fiind desființată prin art. 1912 din codul civil, cât și din acela al tradițiunii istorice, de oare ce legislațiunea țării s'a schimbat de atunci și ea se guvernează azi de alte principii.

Dar se insistă, zicându-se: — Dar nu vedeți că însăși Constituțiunea face deosebire între evreii pământeni și cei streini, dispensând pe cei d'întâi de stagiū ? nu vedeți că asemenea distincțiune o face și legea comunală din 1864, și legea meseriilor din 1902, și circularile prefectilor pentru libera petrecere a străinilor în țară, legi și circulari în cari se vorbește de evrei pământeni și evrei sudiți ? nu vedeți că, la 1877, Vasile Boerescu, ministru de externe, adresându-se puterilor pentru recunoașterea independinței României, deosebete pe evreii pământeni de cei străini ? în fine

că însăși Curtea de Casație a făcut, în diferite rânduri, această deosebire, pronunțând deciziunile din 1885, 1887, 1902 și 1904 ?

La aceste întâmpinări răspunz, după cum răspunde și Curtea de Apel, că ele nu dovedesc nimic din ceea-ce optimismul celor ce le propun ar voi să vază în ele. Dispensarea de stagiū, în adevăr, e o favoare. Art. 7 din Constituțiune zice: „*pot fi scutiți de stagiū*“, și această facultate, ce o are guvernul de a acorda sau nu dispensa de stagiū streinilor cari au adus vr'o industrie sau vre-o invențiune utilă în țară, cari au servit sub drapel sau cari s'au născut și au crescut în România, fără a se bucura de vr'o protecțiune streină, nu poate nici odată să fie invocată ca un drept. Ea atârnă, încă odată, de aprecierea guvernului, care, pentru motive de el cunoscute, poate să o acorde sau să o refuze.

Asemenea, legea comunală din 1864, astăzi desființată, permitea evreilor născuți și crescuți în țară să exercite drepturile comunale sub condițiune de a arăta că au *simțimente și moravuri românești*, și aceasta numai până la modificarea acelei legi. Acea lege s'a modificat, și, în modificările ei, nu se cuprinde și aceea pe care se întemeiază motivul propus. Prin urmare, din cuprinsul ei nu se poate trage nici un argument valabil că streinul pământean scapă de sub legea de expulsare din 1881.

Tot astfel, legea meseriilor din 1902 nu conține nici o dispozițiune favorabilă streinilor meseriași din punctul de vedere care ne ocupă. Ea admite pe streini în corporațiuni dacă dovedesc că există, în țara lor, dreptul de reciprocitate pentru români și scutește de condițiunile legii pe streinii cari au luat o întreprindere oare care înainte de punerea ei în aplicare.

Cât despre circularile prefectilor în privința liberei petreceri a streinilor în țară și despre notele fostului ministru de externe către Puteri, ele nu pot constitui un drept pentru nimeni, fiind-că nu au fost transformate în legi, singure cari crează drepturi, și cu atât mai puțin, cu cât, în 1884, cu ocazia votării legii streinilor, nu au fost luate în seamă, după cum am spus, pentru a se acorda israeliților din țară o pozițiune privilegiată.

Pozițiunea acestora a rămas, deci, identică cu a celorlalți streini. Spre a se convinge și mai bine, să citească recurentul art. 4 din legea comunală din 1887 și art. 5 din legea comunală din 1904, și va vedea că streinilor pământeni sau veniți de afară,—și cuvântul streini, aci, e un eufemism care înțelege pe evrei,—nu li se permite a se stabili prin comunele rurale de cât cu autorizația consiliului comunal și sub condițiuni,

printre cari și aceia de a dovedi că au bune purtări, că au satisfăcut legea de recrutare și că pot justifica de un capital de cel puțin 1000 lei.

Rămân deciziunile acestei Inalte Curți din 1885, 1887, 1902 și 1904, din cari ar rezulta, zice recurentul, că s'a recunoscut evreilor pământeni o situațiune excepțională. Așa să fie oare? Dacă ar fi așa, lucrul ar fi grav. Inșă, liniștiți-vă! Curtea nu putea comite și n'a comis un asemenea păcat!

Iată ce dispun aceste deciziuni:

Prin deciziunea No. 291, din 1885, fiind vorba de a se ști dacă un Șloim sin Croitorul, dat în judecată pentru mituire în complicitate cu un militar, era, ca strein, justițiabil de tribunalele civile sau militare, Inalta Curte a zis că cuvântul *strein* din art. 73, alin. 2, din Codul de justiție militară, se raportează la persoane supuse unei protecțiuni streine, și că numitul Șloim sin Croitoru, nefiind supus nici unei asemenea protecțiuni, era justițiabil de tribunalele ordinare. Dar lucrul e evident, căci mai toți israeliții născuți și crescuți în țară sunt în această categorie! Cu toate acestea, ei nu sunt români decât după ce au obținut împământenirea. Deciziunea citată nu contrazice în nimic această regulă.

Prin deciziunea No. 16, din 1887, ea a înscris în listele electorale pe Christea Balcea, strein de religie creștină, fiindcă el dovedise că se născuse în țară și făcuse, în timp oportun, declarația cerută de vechiul art. 8 din Codul civil.

Prin deciziunea No. 286 din 1902, Inalta Curte a judecat și casat pe un motiv întemeiat pe omisiune esențială trasă din art. 13 din Codul civil, după care un Leib Naftalson, deși nu avea domiciliul în România, putea fi acționat dinaintea trib. române pentru îndeplinirea de obligațiuni contractate de el în străinătate.

Prin deciziunea No. 213, din 1904, relativă la statutul personal al unui israelit care se căsătorise cu nepoata sa la Cernăuți, căsătorie nulă după legea română, însă valabilă după legea austriacă, Inalta Curte zice că legea română regulează statutul personal, de oarece israelitul în cestiune se născuse și locuia în țară.

Acesta este cuprinsul deciziunilor invocate. Întreb dacă se poate deduce din el ceva în favorul celor susținute de recurent?

Acesta a mai adăugat un argument, care are aceeași valoare ca toate cele examinate până acum. A spus că expulzarea nu i se poate aplica de oarece el, nefiind supus al nici unei națiuni streine, n'ar avea unde să se ducă, toate națiunile putând să refuze de a'l primi.

La acest argument se poate răspunde, cu Curtea de Apel, că ordinea publică a unei țări nu se poate preocupa de considerațiuni, pur personale, ca cea invocată de recurent. Atât mai rău pentru acesta dacă, prin purtarea sa, s'a expus a fi dat afară din ori-ce țară! Cu toate acestea nici una ca aceasta nu s'a întâmplat, căci el a fost lăsat să treacă fruntaria și a rămas peste graniță aproape 14 luni. Ar fi putut rămâne unde se afla până la revocarea decretului. Dar n'a voit, ci a preferit să intre în țară și să se pue, astfel, în rebeliune cu legea. Să sufere, deci, consecințele faptului său!

Acest fapt, de altminterlea, nu e rezultatul nevoei, al lipsei, al dorului de țară. El e voit, deliberat, pot zice chiar interesat. Cociu Avramescu, reintrând în țară și încercând procesul de față, a voit să deschiză ușa tuturor expulzaților, lui Goldvurm și atâtor altora, cari stau la spatele lui și urmăresc rezultatul. El s'a devotat pentru ca, în caz de succes, să creeze un precedent, să procure un mijloc legal de a se reîntoarce conaționalilor săi, expulsați ca și dânsul, și cari ne iubesc așa de mult, încât, în timpul revoltelor țărănești, pentru a'și dovedi și mai bine simțimentele de *pământeni*, după cum le place să spuie că sunt, umpleau ziarele din Viena de calomnii contra țării și ne numeau Congo al Europei.

Vă rog, prin urmare, să bine-voiți a respinge recursul, care nu se poate sprijini pe nici o bază temeinică.

Iată acum și deciziunea Inaltei Curți:

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența de la 24 Maiu 1907

Președenția D-lui Ch. Phereckyde, Prim-Președinte

Cociu Avramescu

Strein.—Evreu născut și crescut în țară.—Dacă un asemenea evreu, care a satisfăcut și legea recrutării poate fi expulsat, conform legii asupra streinilor din 1881.

Legea din 1881, dând drept guvernului de a expulsa din țară pe orice strein, fie numai rezident sau chiar domiciliat în țară în sensul legal al cuvântului, a voit prin aceasta să investească pe guvern cu această putere față cu orice persoană care nu are naționalitatea română, și care prin purtarea sa ar compromite siguranța interioară a statului, ar turbura liniștea publică sau ar lua parte la lucrări având de obiect răsturnarea ordinii publice sau sociale.

Astfel, un evreu deși născut și crescut în țară, unde a satisfăcut chiar legea recrutărei, dar care însă nu a dobândit naturalizarea, singura condiție pe temeiul căreia numai un strein poate deveni Român, el nu poate fi considerat de cât tol ca strein, și ca atare măsura de expulsare luată în contra unui asemenea evreu este legală.

Deciziunea No. 6/907. — Respins, în urma a două divergențe, recursul facut de Cociu Avramescu contra deciziunii Curței de Apel București secția III No. 471/907 (*).

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocații Em. Pantazi și G. Panu în dezvoltarea motivului de recurs;

Pe d-l Procuror general C. Economu în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Exces de putere, rea interpretare și rea aplicare a art. 5 din legea de la 7 Aprilie 1881, asupra streinilor.

«Prin cuvântul strein din această lege, nu se poate înțelege și streinii pământeni care nu pot fi expulzați și care se bucură de toate drepturile Românilor, afară de drepturile politice».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care recurentul este condamnat la trei luni închisoare corecțională pe motiv că a contravenit dispozițiilor art. 5 din legea de la 1881 asupra streinilor ;

Având în vedere că recurentul, atât înaintea Curții de Apel cât și prin mijlocul de casare, pretinde că el nu e strein în sensul art. 1 și 4 din legea asupra streinilor, fiind evreu născut și crescut pe teritoriul României, unde a satisfăcut și legea recrutărei și, ca atare, trebuie a fi considerat ca pământean ;

Considerând că legea din 1881, nu face nici o deosebire între diferitele categorii de streini ce ar putea locui pe pământul României ;

Că prin acea lege dându-se dreptul guvernului de a expulsa din țară pe ori-ce străin, fie numai rezident sau chiar domiciliat în țară în sensul legal al cuvântului, a voit să investească pe guvern cu această putere față cu ori-ce persoană care nu are naționalitatea română, și care, prin purtarea sa, ar compromite siguranța interioară a statului, ar turbura liniștea publică sau ar lua parte la lucrări având de obiect răsturnarea ordinii publice sau sociale ;

Considerând că, în specie, fiind necontestat că recurentul este evreu iar pe de altă parte nefăcând dovadă că ar fi dobândit naturalizarea, singura condiție pe temeiul căreia numai un strein poate deveni Român, el nu poate fi considerat de cât ca strein, și dar, măsura de expulsare luată contra sa este legală, și

nu poate fi scutit de pedeapsa pronunțată contra sa prin deciziunea supusă recursului ;

Că astfel fiind, mijlocul de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l Procuror General, respinge, etc.

A apărut vol. II **CODICELE CIVIL** adnotat și comentat de d-l *Dimitrie Neagu*, fost magistrat, avocat.

Acest volum, are tot 530 pag. ca și vol. I și coprinde materia Art. 286—516.

Deposit la ziarul «*Curierul Judiciar*», București, calea Rahovei 5, de unde se expediază : contra valoare, manda postal sau ramburs. *Prețul lei 12* broșat ; legat elegant, în pânză, cu numele cumpărătorului lei 14 iar cu piele la cotor lei 14.50.

A apărut :

Criminalitatea și cauzele ei în România, coprinzând: *Inchisorile ; Represiunea crimelor și penalitățile ; Sistemele penitenciare ; Moralizarea condamnaților, de d. Gr. I. Dianu. Volumul 100 pagine. Prețul 3 lei.*

Anunțăm că în editura *Curierului Judiciar* a apărut în broșura interesantul studiu :

Importanța unei case de asigurări agricole. — Necesitatea înființării ei de către stat, de d-l *Ștefan Chicoși*
Prețul 2 lei.

A apărut :

În Tipografia «Curierului Judiciar» Ediția III-a
Legea și procedura electorală pentru Camera și Senat, consiliul comunal și județean, cu textul noilor modificări introduse în 1907 cu privire la permanența listelor electorale, adnotată cu jurisprudența Inaltei Curți de casație până la zi, de d-l George St. Bădulescu, prim-greșier la Inalta Curte de casație. Prețul : 3 lei broșat ; 4 lei legat flexibil în pânză.

Comandele se primesc la «Curierul Judiciar».

A apărut în editura «*Curierului Judiciar*» :

Studiu de procedură civilă: **EXECUTAREA SILITA ASUPRA IMOBILELOR**, format 8° având 684 pagine, de d. *Nicolae Luca*, magistrat, cu o prefață de *D. Alexandresco*.

De vânzare numai la Redacția «*Curierul Judiciar*» 5 Calea Rahovei 5, București. Prețul 7 lei broșat ; 8.50 legat în pânză peste tot și 9.50 legat în piele la cotor, elegant pentru bibliotecă. Numele fie-cărui cumpărător se va imprima «gratis», cu litere de aur, pe cotorul voluimului ce va cumpăra.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită smele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mina încasatorilor : *I. Riveanu*, pentru provincie, și *I. St. Tudoroiu*, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matea investite cu ștampila, *Curierul Judiciar*.

(*) A se vedea publicată în «*Curierul Judiciar*» din 1907, No 29 pag. 231.